

การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพเดิมและสร้างอาชีพใหม่ Technology Transfer to Community for Existing Career Development and New Career Creation

จุกา พีรพัชระ^{1*}

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาอาหารและโภชนาการ คณะเทคโนโลยีคหกรรมศาสตร์ มทร.พระนคร กทม. 10300

บทคัดย่อ

โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดฝึกอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ด้านอาหาร สิ่งทอ งานประดิษฐ์ และหัตถกรรมแก่ชุมชน เพื่อจัดแสดงผลงานและประเมินคุณภาพเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแนวมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน เริ่มจากการสำรวจความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี จัดทำโครงการ แต่งตั้งกรรมการดำเนินงาน รับสมัครผู้เข้ารับการฝึกอบรม เติร์มวิทยากร เอกสาร สถานที่ สิ่งอำนวยความสะดวก ดำเนินการฝึกอบรม จัดแสดงผลงาน ประเมินและติดตามผลสำเร็จของโครงการ ผลการดำเนินงานพบว่า ได้จัดทำหลักสูตร 20 หลักสูตร อบรมแก่กลุ่มเป้าหมายจำนวน 204 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 83.20 มีความพึงพอใจต่อการอบรม ส่วนด้านผลลัพธ์พบว่าร้อยละ 46.15 ของผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีความพร้อมในการส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และร้อยละ 33.17 ของผู้สำเร็จการอบรมสามารถสร้างอาชีพใหม่ได้

Abstract

This project has three main purposes: to provide training courses for producing and packaging of food, textile, craft and handicraft community products; to conduct a workshop for initial quality evaluation of community products and their packages; and to encourage the community to develop its products according to Thai Community Product Standard. The methodology of the project included assessing need for technology transfer; preparing the project; appointing the committee; recruiting trainees; inviting speakers; preparing instructors, documents, place and facilities; conducting the training course; and following up project achievement. Results from the 20 training courses with 204 target trainees revealed satisfaction in training at the level of 83.20%. About 46.15% of the trainees were ready for the community product standard guarantee, and 33.17% were able to create new careers.

คำสำคัญ : การถ่ายทอดเทคโนโลยี การพัฒนาอาชีพเดิม การสร้างอาชีพใหม่

Key words : Technology Transfer, Existing Career Development, New Career Creation

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ chuta@rmutp.ac.th โทร. 0-2282-9009-15 ต่อ 6090

1. บทนำ

แนวคิดหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์เป็นแนวคิดที่ต้องการให้แต่ละหมู่บ้านมีผลิตภัณฑ์ (หลัก) 1 ประเภท เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้วัตถุดิบทรัพยากรท้องถิ่นของชุมชน ลดปัญหาการอพยพย้ายถิ่นไปสู่เมืองใหญ่ ถือเป็น การสร้างเศรษฐกิจชุมชนให้เกิดขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (กิตติ ลีมสกุล, 2546) ซึ่งรัฐบาลมีนโยบายการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนเข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงานสร้างรายได้ ด้วยการนำทรัพยากรและภูมิปัญญาในท้องถิ่นมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการคุณภาพที่มีจุดเด่นและมูลค่าเพิ่ม เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของท้องถิ่น

ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน มีหน่วยงานที่ดำเนินการเพื่อสนองนโยบายดังกล่าว โดยโครงการมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ซึ่งสนับสนุนในด้านการกำหนดมาตรฐานและการรับรองคุณภาพผลิตภัณฑ์ที่ได้จากโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ ให้ผลิตภัณฑ์เป็นที่ยอมรับและสามารถประกันคุณภาพแก่ผู้บริโภค เป็นแนวทางที่เชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ตลาดผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ (สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม, 2547)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาสังกัดในสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ของกระทรวงศึกษาธิการ มีหน้าที่ในการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ได้จัดตั้งหน่วยงานตรวจสอบผลิตภัณฑ์ชุมชน ซึ่งมีบทบาทในการร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดทำมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนด้านอาหาร เครื่องดื่ม สิ่งทอ งานประดิษฐ์ และงานหัตถกรรม และเป็นผู้ตรวจสอบ

ผลิตภัณฑ์ ให้เป็นไปตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนที่กำหนด โดยมีผลงานการตรวจสอบผลิตภัณฑ์ชุมชนระหว่างเดือนมิถุนายน 2546 ถึง 2549 มากกว่า 2,000 รายการ (ฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชนดิเวช, 2549) แต่ในการตรวจสอบพบว่าผลิตภัณฑ์ชุมชนบางส่วนต้องปรับปรุงแก้ไขเนื่องจากไม่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนดังกล่าว ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกอบการในชุมชนขาดความรู้ด้านการออกแบบและจัดทำผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐานและตรงตามความต้องการของตลาด ประกอบกับทางมหาวิทยาลัยได้จัดทำแบบสำรวจความต้องการฝึกอบรมวิชาชีพของสมาชิกชุมชนเขตคูสิต และเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พบว่าชุมชนมีความต้องการสร้างอาชีพใหม่หลายอาชีพ การจัดทำโครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีที่บุคลากรของมหาวิทยาลัยมีความเชี่ยวชาญ โดยการจัดอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์ บรรจุภัณฑ์ และการจัดประชุมสัมมนา ซึ่งยึดตามรายการผลิตภัณฑ์ที่มีการกำหนดมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และผลการสำรวจความต้องการของชุมชนจะเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนให้ผ่านการรับรองได้ต่อไป โดยโครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดอบรมการสร้างผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ด้านอาหาร สิ่งทอ งานประดิษฐ์ และหัตถกรรมแก่ชุมชน เพื่อจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการการประเมินคุณภาพเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ และเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแนวมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

2. วิธีดำเนินการ

2.1 สำรวจความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

เป็นการสำรวจความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีโดยใช้แบบสำรวจที่ฝ่ายวิจัยและฝึกอบรมสร้างขึ้น กำหนดเทคโนโลยีจำนวน 50 เรื่อง และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของฝ่ายวิจัยและฝึกอบรมดำเนินการสำรวจจากกลุ่มตัวอย่างในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้รับการฝึกอบรมโครงการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้นของมหาวิทยาลัยจำนวน 50 คน และชุมชนในเขตดุสิตและเขตพระนครจำนวน 50 คน รวม 100 คน ตอบแบบสำรวจโครงการโดยระบุ วิชา/หลักสูตรที่ต้องการรับการถ่ายทอด

2.2 จัดทำโครงการ

เป็นขั้นตอนการจัดทำโครงการหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจเพื่อเสนอของบประมาณการบริการวิชาการแก่สังคม ประจำปีงบประมาณ 2548 จากงบประมาณของมหาวิทยาลัย

2.3 แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน

เป็นขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการของโครงการ แยกเป็น 2 ส่วนคือ คณะกรรมการดำเนินงานจำนวน 35 คน และวิทยากรจำนวน 24 คน

2.4 รับสมัครและคัดเลือกผู้รับการอบรม

เป็นการรับสมัครโดยผู้สมัครต้องยื่นใบสมัครด้วยตนเอง ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช

2.5 เตรียมสิ่งต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

1. วิทยากร เป็นบุคลากรจากมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช จำนวน 24 คน

2. เอกสารและสถานที่ จัดเตรียมเอกสารโครงสร้างหลักสูตร แผนการฝึกอบรม ตารางการฝึก

อบรม เอกสารประกอบการฝึกอบรม สื่อประกอบการฝึกอบรมและเผยแพร่ สถานที่ฝึกอบรม โดยใช้ห้องปฏิบัติการภายในมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช

2.6 ดำเนินการฝึกอบรม

การฝึกอบรมแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้
ประเภทที่ 1 หลักสูตรผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน 10 หลักสูตร ผู้รับการฝึกอบรมจำนวน 100 คน อบรมในวันที่ 12-13 กุมภาพันธ์ 2548 ระหว่างเวลา 08.30-16.30 น.

ประเภทที่ 2 หลักสูตรวิชาชีพที่ได้จากการสำรวจความต้องการของชุมชน ผู้รับการฝึกอบรมจำนวน 104 คน แบ่งเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 อบรมในวันที่ 19-20 กุมภาพันธ์ 2548 ระหว่างเวลา 08.30-16.30 น.

กลุ่มที่ 2 อบรมในวันที่ 26-27 กุมภาพันธ์ 2548 ระหว่างเวลา 08.30-16.30 น.

2.7 จัดแสดงผลงานและประเมินคุณภาพเบื้องต้น

1. จัดแสดงผลงานของผู้รับการฝึกอบรม โดยผู้ผ่านการฝึกอบรมในหลักสูตรผลิตภัณฑ์ตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกคน จัดทำผลิตภัณฑ์ตามรายการที่ตนเข้าอบรม เลือกเพียง 1 รายการ แล้วจัดแสดงผลงาน ณ ห้องราชาวดี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช

2. วิทยากรตรวจประเมินคุณภาพเบื้องต้นตามเอกสารมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน (มผช.) ของสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) กระทรวงอุตสาหกรรม

2.8 ประเมินผลโครงการ

เป็นการให้ผู้รับการฝึกอบรมประเมินผลโครงการจากแบบประเมินที่ฝ่ายวิจัยและฝึกอบรมสร้างขึ้น เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการดำเนินงาน ด้าน

กระบวนการฝึกอบรม และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

2.9 ติดตามผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

เป็นขั้นตอนการติดตามผลสำเร็จของโครงการ หลังจากการฝึกอบรม 2 เดือน โดยใช้แบบติดตามผลที่ฝ่ายวิจัยและฝึกอบรมสร้างขึ้นเป็นแบบเลือกตอบ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ

3. ผลการดำเนินการ

3.1 ความต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ผลการสำรวจความต้องการจากชุมชนจำนวน 100 คน พบว่า ชุมชนต้องการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยี 10 อันดับแรก ดังนี้

- 3.1.1 เทคนิคการเปิดร้านเบเกอรี่
- 3.1.2 เทคนิคการเปิดร้านดอกไม้
- 3.1.3 ธุรกิจขนมไทยประเภทถาด
- 3.1.4 ขนมนึ่ง
- 3.1.5 ธุรกิจน้ำพริกสำเร็จรูป
- 3.1.6 เทคนิคการตกแต่งอาหาร
- 3.1.7 ผลิตภัณฑ์จากผ้าไทย
- 3.1.8 การทำบาติก
- 3.1.9 อินเทอร์เน็ตเพื่อวิสาหกิจชุมชน
- 3.1.10 การทำเว็บไซต์

3.2 การประเมินผลโครงการ

การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรม วิทยากร และคณะกรรมการ จำนวน 192 คน ผลการประเมินมีรายละเอียด ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อโครงการ

ด้านการดำเนินงานพบว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุดในเรื่องของการให้บริการของเจ้าหน้าที่ด้วยความเป็นมิตรและสุภาพ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.60 ส่วนการประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการ การกำหนดระยะเวลา/สถานที่/

หลักสูตร การให้รายละเอียดการอบรม การรับสมัคร และพิธีเปิด/ปิดอบรม มีความพึงพอใจในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.53 3.75 4.15 3.83 และ 3.92 ตามลำดับ

ด้านกระบวนการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจมากที่สุดเกือบทุกเรื่อง คือ เรื่องของหลักสูตรและเนื้อหาตรงกับความต้องการเอกสาร และสื่อประกอบการฝึกอบรม วัสดุอุปกรณ์ภายในห้องปฏิบัติการ ความเชี่ยวชาญของวิทยากร การเตรียมงานของวิทยากร และความสามารถในการถ่ายทอดความรู้และทักษะของวิทยากร โดยมีค่าเฉลี่ย 4.52 4.52 4.54 4.74 4.65 และ 4.69 ตามลำดับ ส่วนเรื่องผลสำเร็จ (ชิ้นงาน) มีความพึงพอใจในระดับมากค่าเฉลี่ย 4.40

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม ผู้เข้ารับการฝึกอบรมพึงพอใจการบริการอาหาร ของว่างและเครื่องดื่มมากที่สุดมีค่าเฉลี่ย 4.53 ส่วนเรื่องสภาพแวดล้อมของห้องฝึกอบรม การบริการห้องน้ำ และการบริการสถานที่จอดรถ ผู้เข้ารับการอบรมมีความพึงพอใจในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย 4.19 3.47 และ 3.53 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาโดยรวมจะเห็นว่า ผู้เข้ารับการฝึกอบรมมีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16 สำหรับร้อยละของความพึงพอใจพบว่า ร้อยละ 44.46 ของผู้เข้าอบรมมีความพึงพอใจต่อโครงการมากที่สุด ร้อยละ 36.40 มีความพึงพอใจมาก ร้อยละ 15.16 มีความพึงพอใจปานกลาง ร้อยละ 3.67 พึงพอใจน้อย และร้อยละ 0.31 พึงพอใจน้อยที่สุด ดังข้อมูลตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าร้อยละและค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจต่อการจัดอบรม

การให้บริการ	ระดับความพึงพอใจ										ค่าเฉลี่ย (\bar{x})	ระดับ ความ พึงพอใจ
	5		4		3		2		1			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
ด้านการดำเนินงาน											3.96	มาก
1. การประชาสัมพันธ์ข่าวสารโครงการ	26	13.54	72	37.5	72	37.50	20	10.42	2	1.04	3.53	มาก
2. การกำหนดระยะเวลา/สถานที่/หลักสูตร	41	21.35	88	45.83	38	19.79	25	13.02	-	-	3.75	มาก
3. การให้รายละเอียดการอบรม	66	34.38	92	47.92	30	15.63	4	2.08	-	-	4.15	มาก
4. การรับสมัคร	46	23.96	83	43.23	48	25.0	15	7.81	-	-	3.83	มาก
5. พิธีเปิด/ปิดอบรม	51	26.56	82	42.71	52	27.08	7	3.65	-	-	3.92	มาก
6. เจ้าหน้าที่บริการด้วยความเป็นมิตร และสุภาพ	125	65.10	58	30.21	7	3.65	2	1.04	-	-	4.60	มากที่สุด
ด้านกระบวนการฝึกอบรม											4.58	มากที่สุด
7. หลักสูตรและเนื้อหาตรงกับความต้องการ	109	56.77	74	38.54	9	4.69	-	-	-	-	4.52	มากที่สุด
8. เอกสารและสื่อประกอบการฝึกอบรม	114	59.38	65	33.85	13	6.77	-	-	-	-	4.52	มากที่สุด
9. วัสดุอุปกรณ์ภายในห้องปฏิบัติการ	114	59.38	69	35.94	7	3.65	2	1.04	-	-	4.54	มากที่สุด
10. ความเชี่ยวชาญของวิทยากร	114	75.0	45	23.44	3	1.56	-	-	-	-	4.74	มากที่สุด
11. การเตรียมงานของวิทยากร	130	67.71	56	29.17	6	3.13	-	-	-	-	4.65	มากที่สุด
12. ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ และทักษะของวิทยากร	139	72.40	48	25.0	5	2.60	-	-	-	-	4.69	มากที่สุด
13. ผลงานสำเร็จ (ชิ้นงาน)	94	48.96	80	41.67	17	8.85	1	0.52	-	-	4.40	มาก
ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกในการฝึกอบรม											3.93	มาก
14. สภาพแวดล้อมของห้องฝึกอบรม	74	38.54	84	43.75	31	16.15	3	1.56	-	-	4.19	มาก
15. การบริการอาหาร	116	60.42	63	32.81	12	6.25	1	0.52	-	-	4.53	มากที่สุด
16. การบริการห้องน้ำ	32	16.67	62	32.29	71	36.98	21	10.94	6	3.13	3.47	ปานกลาง
17. การบริการสถานที่จอดรถ	30	15.63	67	34.90	74	38.54	19	9.90	2	1.04	3.53	มาก
รวม	1,451	44.46	1,188	36.40	495	15.16	120	3.67	10	0.31	4.16	มาก

หมายเหตุ : เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50-5.00 หมายถึง พึงพอใจมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50-4.49 หมายถึง พึงพอใจมาก
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50-3.49 หมายถึง พึงพอใจปานกลาง
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50-2.49 หมายถึง พึงพอใจน้อย
 ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.49 หมายถึง พึงพอใจน้อยที่สุด

2. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมเห็นว่าโครงการนี้เป็นโครงการที่ดีมีประโยชน์ แต่ควรเพิ่มการประชาสัมพันธ์ เพิ่มเวลาการอบรม ดูแลความสะอาดของห้องน้ำเพิ่มขึ้น เนื่องจากไม่สะดวกต่อการใช้งาน จัดให้มีการอบรมทุกสาขาอาชีพ และมีความประทับใจต่อโครงการมากทั้งในส่วนดำเนินงานและผู้ดำเนินงานทุกคน นอกจากนี้มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เช่น ควรเพิ่มวิธีการรับสมัครโดยผ่านทางเว็บไซต์ ดูแลวัสดุอุปกรณ์ในห้องปฏิบัติการให้มีความพร้อม เพิ่มบางหลักสูตรไว้ในโครงการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ซึ่งเป็นโครงการที่จัดประจำทุกปีและควรมีการแนะนำด้านการจัดหาวัสดุดิบ เป็นต้น

3.3 การติดตามผลสำเร็จของโครงการ

1. ผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ได้ดำเนินงานครบตามวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ

1.1 จัดอบรมผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร สิ่งทอ งานประดิษฐ์ และหัตถกรรมแก่ชุมชน

1.2 จัดแสดงผลงานและประเมินคุณภาพเบื้องต้นของผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

1.3 ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนพัฒนาผลิตภัณฑ์ตามแนวมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน

2. ผลสำเร็จตามตัวชี้วัด

ผลสำเร็จตามตัวชี้วัดได้ใช้ข้อมูลจากแบบติดตามผลของโครงการโดยแจกแบบประเมิน จำนวน 204 ชุด ได้รับคืนจำนวน 130 ชุด คิดเป็นร้อยละ 63.73 ได้ผลดังนี้

2.1 จำนวนผู้ใช้ประโยชน์จากผลการฝึกอบรม

พบว่าผู้ผ่านการฝึกอบรมส่วนใหญ่ได้ใช้ประโยชน์จากการฝึกอบรมร้อยละ 96.92 มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 3.07 ที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากการอบรมดังข้อมูลตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าร้อยละของผู้ใช้ประโยชน์

N=130

การใช้ประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
ได้ใช้ประโยชน์	126	96.92
ไม่ได้ใช้ประโยชน์	4	3.08
รวม	130	100.00

2.2 ประโยชน์ที่ได้จากผลของการอบรม พบว่าส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 64.32 ใช้ประโยชน์ในการบริการสมาชิกในครอบครัว รองลงมาคือคิดเป็นร้อยละ 31.16 ใช้ประกอบอาชีพเสริม ร้อยละ 2.51 ใช้ในการถ่ายทอดความรู้ต่อ และร้อยละ 2.01 ใช้ประกอบอาชีพหลัก ดังข้อมูลตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงค่าร้อยละของประโยชน์ที่ได้รับ

N=199

การใช้ประโยชน์	จำนวน	ร้อยละ
บริการสมาชิกในครอบครัว	128	64.32
ประกอบอาชีพเสริม	62	31.16
ประกอบอาชีพหลัก	4	2.01
ถ่ายทอดความรู้แก่ผู้อื่น	5	2.51
รวม	199	100.00

หมายเหตุ : เป็นข้อคำถามที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.3 ผลลัพธ์จากการอบรม

พบว่า จากผลลัพธ์ของการอบรมทำให้ผู้ผ่านการอบรมส่วนใหญ่มีความรู้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 50.64 ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 24.89 ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 22.32 และทำให้มีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น รวมทั้งทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้นคิดเป็นร้อยละ 1.29 และ 0.86 ตามลำดับ ดังข้อมูลตารางที่ 4

ตารางที่ 4 แสดงค่าร้อยละของผลลัพธ์จากการอบรม

N=233

ผลลัพธ์จากการอบรม	จำนวน	ร้อยละ
ทำให้มีความรู้เพิ่มขึ้น	188	50.64
ได้รับการยอมรับจากบุคคลทั่วไปเพิ่มขึ้น	58	24.89
ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น	52	22.32
มีเพื่อนใหม่เพิ่มขึ้น	3	1.29
ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น	2	0.86
รวม	233	100.00

หมายเหตุ : เป็นข้อความที่สามารถตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.4 ความพร้อมในการส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน หากได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเพิ่มขึ้น

พบว่า ผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวน 68 คน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 52.31 คิดว่าตนเองไม่มีความพร้อมในการส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอการรับรอง เนื่องจากขาดความชำนาญในสิ่งที่ทำ ไม่มีเวลา ขาดข้อมูล/ความรู้ในการผลิต ขาดแรงงาน อุปกรณ์ แหล่งเงินทุน และขาดวัตถุดิบที่มีคุณภาพ มีผู้ผ่านการฝึกอบรมจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 46.15 คิดว่าตนเองมีความพร้อมในการส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอการรับรอง และผลิตภัณฑ์ที่จะส่งขอรับรอง ได้แก่ ลูกกอล์ฟ ผลิตภัณฑ์จากผ้าไทย ลูกกอล์ฟสมุนไพร ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ วันขนมชั้น ขนมเปียะ ขนมอบจากแป้งกล้วย ผลิตภัณฑ์จากกระดาษสับปะรด ขนมหม้อแกงเผือก ดอกไม้ประดิษฐ์ เค้ก และน้ำผลไม้

2.5 ผลสำเร็จตามตัวชี้วัด

การวิเคราะห์ผลสำเร็จตามตัวชี้วัดพบว่า ผลการดำเนินการมีความสำเร็จตามตัวชี้วัดทุกข้อ กล่าวคือ จัดทำหลักสูตร 20 หลักสูตร จำนวนผู้เข้ารับการอบรม 204 คน ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ

83.20 มีความพึงพอใจต่อโครงการ ร้อยละ 46.15 ของชุมชนที่รับการฝึกอบรมมีความพร้อมในการส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน และร้อยละ 33.17 ของชุมชนสามารถสร้างอาชีพใหม่ได้ ดังข้อมูลตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แสดงผลสำเร็จตามตัวชี้วัด

เป้าหมาย	ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ความสำเร็จ
ผลผลิต (Output)	เชิงปริมาณ	
1. หลักสูตรฝึกอบรม	หลักสูตรฝึกอบรม 20 หลักสูตร	20 หลักสูตร
2. ผู้เข้ารับการอบรม	จำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรม 200 คน	204 คน
3. ความพึงพอใจของผู้เข้ารับการอบรม	ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 60 มีความพึงพอใจต่อการจัดอบรม	- ผู้เข้ารับการฝึกอบรมร้อยละ 83.20 มีความพึงพอใจต่อการจัดอบรม - ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับพึงพอใจมาก (ค่าเฉลี่ย = 4.16)
ผลลัพธ์ (Outcome)		
1. การพัฒนาอาชีพเดิมของชุมชน	ร้อยละ 10 ของชุมชนมีความพร้อมในการส่งผลิตภัณฑ์เพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน	ร้อยละ 46.15
2. การสร้างอาชีพใหม่ของชุมชน	ร้อยละ 10 ของชุมชนสร้างอาชีพใหม่ได้	ร้อยละ 33.17

4. สรุปผล

4.1 สรุป

4.1.1 จัดฝึกอบรมหลักสูตรผลิตบัณฑิตตามมาตรฐานผลิตบัณฑิตชุมชน 10 หลักสูตร และหลักสูตรจากการสำรวจความต้องการของชุมชน 10 หลักสูตร รวม 20 หลักสูตร แก่ผู้เข้ารับการฝึกอบรมจำนวน 204 คน

4.1.2 การประเมินความพึงพอใจของผู้เข้ารับการฝึกอบรมพบว่าผู้เข้ารับการฝึกอบรม ร้อยละ 83.20 มีความพึงพอใจต่อโครงการโดยมีความพึงพอใจในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.16

4.1.3 การติดตามผลสำเร็จของโครงการพบว่า ร้อยละ 96.92 ของผู้สำเร็จการฝึกอบรมได้ใช้ประโยชน์จากการฝึกอบรม โดยส่วนใหญ่ใช้ในการบริการสมาชิกในครอบครัว รองลงมาคือ ใช้ประกอบอาชีพหลัก ส่วนด้านผลลัพธ์พบว่า ร้อยละ 46.15 ของผู้สำเร็จการฝึกอบรมมีความพร้อมในการส่งผลิตบัณฑิตเพื่อขอการรับรองมาตรฐานผลิตบัณฑิตชุมชน และร้อยละ 33.17 ของผู้สำเร็จการอบรมสามารถสร้างอาชีพได้

4.2 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากหลักสูตรกำหนดให้ผู้เข้ารับการอบรมในประเภทของหลักสูตรตามมาตรฐานผลิตบัณฑิตชุมชนต้องจัดส่งผลิตบัณฑิตเพื่อขอรับการประเมินคุณภาพเบื้องต้น แต่ผู้เข้าอบรมหลักสูตรวิชาชีพตามการสำรวจความต้องการไม่มีโอกาสจัดส่งผลิตบัณฑิตเพื่อขอรับการประเมินเพราะเงื่อนไขการอบรมต่างกัน จึงมีผลทำให้กลุ่มของผู้เข้ารับการอบรมกลุ่มที่สองไม่มีโอกาสได้ฝึกฝนทักษะที่ได้รับหรืออาจฝึกฝนด้วยตนเองแต่ไม่มีโอกาสได้ทราบถึงผลของการฝึกหรือการทำผลิตบัณฑิตดังกล่าว ดังนั้นหากมีการอบรมในโครงการต่อไปควรจัดให้ผู้เข้ารับการอบรมทุกคนต้องจัดส่งผลิตบัณฑิตตามรายการที่

เข้ารับการอบรมโดยกำหนดระยะเวลาที่เหมาะสม เช่น อาจกำหนดระยะเวลา 1 เดือน หลังจากสำเร็จการอบรมแล้ว ทั้งนี้เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้สำเร็จการอบรมมีการฝึกฝนทักษะ อีกทั้งยังเป็นการประเมินทักษะการปฏิบัติได้อีกทางหนึ่งด้วย

5. กิตติกรรมประกาศ

โครงการถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่ชุมชนเพื่อพัฒนาอาชีพเดิมและสร้างอาชีพใหม่ ประสบความสำเร็จเพราะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่อนุมัติงบประมาณดำเนินงาน ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช ที่ให้การส่งเสริมสนับสนุน รวมทั้งอนุเคราะห์ให้ใช้สถานที่และอุปกรณ์ตลอดระยะเวลาของโครงการ ขอขอบคุณวิทยากรทุกหลักสูตรที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานเป็นอย่างดี และขอขอบคุณคณะกรรมการดำเนินงานทุกท่านที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จของโครงการนี้

6. เอกสารอ้างอิง

กิตติ ลิ้มสกุล. 2546. เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการการดำเนินงาน หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตบัณฑิต. มปท.

ฝ่ายวิจัยและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคลพระนคร วิทยาเขตโชติเวช. 2549. เอกสารสรุปงานตรวจสอบผลิตบัณฑิตชุมชน. กรุงเทพฯ : มปท. (อัครา).

สำนักงานมาตรฐานผลิตบัณฑิตอุตสาหกรรม. 2547. เอกสารโครงการมาตรฐานผลิตบัณฑิตชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักงานมาตรฐานผลิตบัณฑิตอุตสาหกรรม.

รูปที่ 1 ผลิตภัณฑ์โครงการ

รูปที่ 2 กิจกรรมการฝึกอบรม

รูปที่ 3 กิจกรรมการนำเสนอผลงาน

รูปที่ 4 กิจกรรมการปิดอบรม